

VĚSTNÍK

Částka 16

Ročník 2001

Vydáno dne 5. října 2001

O b s a h :

ČÁST OZNAMOVACÍ

12. Úřední sdělení České národní banky ze dne 1. října 2001 k využívání outsourcingu bankami
13. Úřední sdělení České národní banky ze dne 10. září 2001
Výklad k problematice bankovního tajemství při využívání outsourcingu bankami

**ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
ze dne 1. října 2001**

k využívání outsourcingu bankami

V souvislosti s rozvojem outsourcingu v bankovním sektoru Česká národní banka uvádí k obezřetnému postupu banky nebo pobočky zahraniční banky¹ (dále jen „banka“) při využívání outsourcingu toto:

I.
Úvod

1. Outsourcingem se pro účely tohoto úředního sdělení rozumí zajišťování bankovních činností nebo činností sloužících k podpoře bankovních činností jinou osobou (dále jen „poskytovatel“) pro banku na smluvním základě.
2. Outsourcingem se banka nezbavuje odpovědnosti vůči třetím osobám za outsourcované činnosti, jejichž řádný výkon je podle právních předpisů povinna zajistit a za rizika, která s sebou tyto činnosti mohou v budoucnosti přinášet. Outsourcingem není nikterak dotčena povinnost banky postupovat při výkonu své činnosti obezřetně, nepoškozovat zájmy svých klientů a neohrožovat bezpečnost a stabilitu banky¹.

II.
Předpoklady pro obezřetné využívání outsourcingu bankou

1. Česká národní banka považuje za nutné, aby banka po celou dobu využívání outsourcingu zajistila trvalé plnění povinnosti obezřetného podnikání banky, přičemž bankovní dohled České národní banky kontroluje, zda banka splňuje zejména následující předpoklady uvedené v bodech 2. až 6.
2. V rámci posuzování dodržování zásad obezřetného podnikání při využívání outsourcingu Česká národní banka kontroluje, zda banka:
 - a) před začátkem využívání outsourcingu zpracovala podkladovou studii k outsourcingu (projekt outsourcingu), v níž dostatečným způsobem
 - (i) popsala předmět outsourcingu;
 - (ii) uvedla hlavní důvody outsourcingu;

¹ § 12 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

- (iii) stanovila podmínky provádění outsourcingu, včetně požadavků na kvalitu poskytovaných služeb, požadavků kladených na poskytovatele a kritérií pro jeho výběr;
 - (iv) analyzovala rizika s outsourcingem spojená a stanovila způsoby a/nebo metody, jakými budou tato rizika bankou řízena (tj. identifikována, měřena, sledována a kontrolována);
 - (v) rozpracovala plán postupu pro případ mimořádné situace, včetně postupu v případě, kdy poskytovatel nebude schopen nadále pokračovat v řádném zajišťování outsourcingu (bezpečnostní plán);
 - (vi) stanovila zda, jak často a kým bude prováděno posuzování outsourcovaných činností, zejména z hlediska
 - souladu s právními předpisy,
 - řízení rizik,
 - bezpečnosti informačních systémů a přenosu a zpracování dat a
 - celkové prospěšnosti outsourcingu pro banku;
- b) před zahájením outsourcingu dostatečně posoudila všechny pro banku významné rizikové aspekty outsourcingu a došla k závěru, že využíváním outsourcingu
- (i) celkově nedojde ke zvýšení rizik banky, nebo
 - (ii) případný nárůst rizik bude kryt vlastními zdroji banky, nebo bude kompenzován jejich zvýšením a přínosy outsourcingu celkově převáží nad vzniklými riziky;
- c) uzavřela s poskytovatelem písemnou smlouvu o provádění outsourcingu, která vychází z projektu outsourcingu a obsahuje dostatečný a určitý popis předmětu outsourcingu a práv a povinností smluvních stran;
- d) neuzavřela smlouvu o provádění outsourcingu za nápadně nevýhodných podmínek pro banku.

3. V rámci posuzování povinnosti banky dodržovat zákonná a regulatorní omezení Česká národní banka kontroluje

- a) zda a jakým způsobem se banka přesvědčila, že:
- (i) činnosti zajišťované poskytovatelem jsou vykonávány v souladu se všemi platnými právními předpisy a regulatorními požadavky České národní banky,
 - (ii) poskytovatel je důvěryhodný, finančně stabilní a odborně i technicky způsobilý k zajišťování outsourcovaných činností,
 - (iii) v rámci outsourcingu je náležitým způsobem trvale zajištěna ochrana bankovního tajemství²;
- b) zda režim ochrany podle písmene a) odrážky (iii) obsahuje jak prvky právní (smluvní zajištění), tak i prvky věcné (schopnost poskytovatele dostát smluvním závazkům) a technické (kódování dat apod.), přičemž kontroluje, zda uvedené způsoby zajištění ochrany bankovního tajemství a osobních údajů jsou průběžně přizpůsobovány aktuálním progresivním trendům, poznatkům a metodám ochrany dat a to jak při přenosu, tak i při jejich dalším zpracování, a zda je bezpečnostní riziko bankou a poskytovatelem minimalizováno.

4. V rámci posuzování odpovídající úrovně řízení rizik Česká národní banka kontroluje, zda banka

² § 38 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů. Podrobněji viz. úřední sdělení České národní banky č. 13, Věstník ČNB č. 16/2001, "Výklad k problematice bankovního tajemství při využívání outsourcingu bankami".

- a) učinila a nadále činí všechny úkony potřebné k řádnému řízení veškerých rizik souvisejících s outsourcovanými činnostmi;
- b) kontroluje, aktualizuje a testuje bezpečnostní plán (bod 2. písm. a) odrážka (v)) v návaznosti na změnu technických a provozních podmínek;
- c) má odpovídající systém pravidelného posuzování outsourcovaných činností (bod 2. písm. a) odrážka (vi)) osobou s prokazatelnými zkušenostmi v dané oblasti, tj. bankou samotnou nebo nezávislou odbornou institucí (např. renomovanou právní kanceláří nebo auditorskou společností).

5. V rámci posuzování odpovídající úrovně a funkčnosti vnitřního řídicího a kontrolního systému Česká národní banka kontroluje, zda banka zajistila, aby poskytovatel implementoval alespoň takové procedury a kontrolní mechanismy, jaké by použila banka, v souladu se svou politikou vnitřního řídicího a kontrolního systému, v případě, že by činnost zajišťovala sama.

6. V rámci posuzování dopadu outsourcingu na možnost provedení auditu a na výkon bankovního dohledu Česká národní banka kontroluje zejména to, zda:

- a) sjednání outsourcingu neznamená omezení provedení auditu banky a jejího hospodaření auditorem jak z hlediska auditu účetní závěrky banky, tak i z hlediska schopnosti auditora provádět pro banku další ověření stanovená právními předpisy nebo opatřeními České národní banky a že tato skutečnost byla posouzena před realizací projektu auditorem banky;
- b) není omezen přístup osob provádějících bankovní dohled k primárním informacím a údajům, na něž se outsourcing vztahuje a k hodnocení správnosti jejich zpracování;
- c) není negativně ovlivněna schopnost banky dostát svým vykazovacím povinnostem vůči České národní bance³;
- d) banka má k dispozici podklady, které bankovnímu dohledu umožní věrohodně a úplně posoudit, zda banka outsourcingem neporušuje povinnost obezřetného podnikání.

Vrchní ředitel
Ing. Pavel Racoča, M.I.A., v.r.

Sekce politiky bankovního dohledu
Odpovědný zaměstnanec:
Ing. Kozelková, tel: 2441 2126
Mgr. Rýdl, tel: 2441 2767

³ § 41 odst. 2 a 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a § 24 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

**ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
ze dne 10. září 2001**

Výklad k problematice bankovního tajemství při využívání outsourcingu bankami

V souvislosti s rozvojem využívání outsourcingu v bankovním sektoru, podává Česká národní banka následující výklad, jehož smyslem je posoudit využívání těchto služeb z hlediska právní úpravy bankovního tajemství.

I.

Využívání outsourcingu je třeba posoudit z hlediska ustanovení § 38 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách (dále jen „zákon o bankách“). Podle tohoto ustanovení se na bankovní obchody, peněžní služby bank, včetně stavů na účtech a depozit vztahuje bankovní tajemství. Z kontextu s dalšími odstavci citovaného paragrafu lze dovodit, že bankovní tajemství znamená zákaz podat nebo sdělit informace o bankovních obchodech bez souhlasu klienta. Banka může zprávu o záležitostech týkajících se klienta, které jsou předmětem bankovního tajemství, podat bez souhlasu klienta jen na vyžádání taxativně uvedených subjektů. V takovém případě banka ztrácí možnost údaje o klientovi chránit, povinnost chránit údaje, resp. nakládat s nimi v souladu se zákony je přenesena z banky na příslušný subjekt uvedený v ustanovení § 38 odst. 3 a 6 zákona o bankách.

V případě outsourcingu je však situace odlišná. Banka nepředává údaje poskytovateli služeb k dalšímu využití, ale zpřístupňuje je pouze za účelem jejich zpracování v rozsahu písemné smlouvy za tímto účelem uzavřené mezi bankou a poskytovatelem služeb. Povinnost zajistit, aby byly údaje o klientovi chráněny, má vedle poskytovatele služeb, který smí s údaji nakládat pouze bankou určeným způsobem, nadále banka. Banka nese odpovědnost za výsledek – za ochranu údajů o klientovi. Banka zajistí tuto ochranu zejména písemnou smlouvou uzavřenou s poskytovatelem služeb, ale i dalšími opatřeními, např. šifrováním apod. Banka musí učinit veškerá opatření směřující k tomu, aby nedošlo k neoprávněnému zveřejnění nebo využití údajů, které má o klientovi k dispozici.

Klient má naproti tomu odpovídající právo na zajištění této ochrany, popř. na náhradu škody, pokud banka svoji povinnost poruší a klientovi v důsledku toho vznikne škoda.

II.

V případě využívání outsourcingu je nezbytné, aby banka zajistila kromě plnění povinností vyplývajících ze zákona o bankách, tj. povinnosti zajistit ochranu bankovního tajemství, i veškeré povinnosti vyplývající ze zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.

Vrchní ředitelka
Ing. Michaela Erbenová, Ph. D. v.r.

Sekce legislativní a právní
Odpovědný zaměstnanec:
JUDr. Věra Hartlová, l. 2441 2072
JUDr. Petr Kandráč, l. 2441 3772